

Employment Flash

březen 2020

Uzavření obchodů, provozů... Jaké dopady to má na zaměstnavatele?

Vláda ČR včera rozhodla o vyhlášení nouzového stavu, v jehož souvislosti bylo vydáno krizové opatření týkající se omezení koncentrace většího počtu osob a krizové opatření týkající se omezení dopravy. Obě se významným způsobem dotknou zaměstnanosti. Jak konkrétně?¹

Dotčené skupiny zaměstnavatelů lze podle našeho názoru rozdělit na dvě skupiny:

1. **primárně dotčené** (např. provozovatelé restaurací, obchodů v obchodních centrech, apod.) a
2. **sekundárně dotčené** (např. dodavatelé či poskytovatelé služeb primárně dotčeným zaměstnavatelům).

Sekundárně dotčení zaměstnavatelé budou podle našeho názoru moci využít institutu **tzv. částečné nezaměstnanosti** podle § 209 ZP. Ten stanoví, že když zaměstnavatel nemůže zaměstnancům přidělovat práci z důvodu dočasného omezení odbytu výrobků nebo omezení poptávky po jeho službách, jedná se o tzv. jinou překážku na straně zaměstnavatele. Na základě písemné dohody s odborovou organizací se zaměstnavatel může dohodnout na tom, že náhrada mzdy bude zaměstnancům po dobu částečné nezaměstnanosti snížena; musí však činit **nejméně 60 % průměrného výdělku**. Tam, kde odborová organizace nepůsobí, může shodná pravidla zaměstnavatel uplatnit vydáním vnitřního předpisu.

Zde bohužel dobré zprávy pro zaměstnavatele končí. **Primárně dotčení zaměstnavatelé totiž na režim částečné nezaměstnanosti nedosáhnou.**

Zaznamenali jsme názory, že by měl být použitelný postup podle překážek uvedených v § 207 zákoníku práce, zjednodušeně:

- písm. a): prostoj, nebo
- písm. b): přerušení práce nastalé v důsledku povětrnostních vlivů nebo způsobené živelní událostí.

Ačkoliv bychom všem zaměstnavatelům tuto právní kvalifikaci velmi přáli, neboť umožňuje snížit náhradu mzdy na rozumnou výši bez součinnosti odborové organizace, a překlenout tak nejcitlivější období velkých finančních ztrát, nenalézá podle našeho názoru žádnou oporu v zákoníku práce.

Důvodem je skutečnost, že rozhodnutí vlády o přijatých omezeních není ani nenadálou technickou překážkou zakládající prostoj nebo nenadálým působením přírodních vlivů. Zákoník práce zkrátka na stav nouze, ve kterém se naše země nyní nachází, nepamatuje. Jedinou aplikovatelnou překážkou pak tedy zůstává **překážka v práci na straně zaměstnavatele** s nárokem zaměstnance na **náhradu mzdy ve výši 100 % průměrného výdělku**.

Veškeré negativní následky tak byly naloženy na bedra zaměstnavatelů. Ačkoliv lidsky zavedeným opatřením zcela rozumíme, domníváme se, že tato situace musí vyvolat jednání o změně legislativy tak, aby zákoník práce obsahoval ustanovení pamatující nejméně na situace stavu nouze a zaměstnavatelé měli možnost těžká období lépe překlenout.

Nadějí pro zaměstnavatele budiž návrh připravovaný MPSV, který by měl být představen v následujících dnech a v případě přijetí by měl alespoň částečně kompenzovat jejich finanční ztráty.

¹ Z důvodu časové tísně není tento text komplexním ani detailně odůvodněným posouzením právní úpravy překážek v práci. Zaměřili jsme se pouze na praktické dopady nastalé situace pro zaměstnavatele i zaměstnance.

Autoři:

Jan Koval | Partner

Veronika Plešková | Vedoucí advokátka

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

Náš tým

220 právníků a daňových poradců | 400 spolupracovníků

Naši klienti

2 000 klientů | 100 největších světových společností z Fortune 500
50 společností z Czech Top 100 | 7 společností z Czech Top 10

Mezinárodní dosah

Právní poradenství
ve více než **90** zemích světa
ve **12** světových jazycích
až **70%** případů zahrnuje mezinárodní prvek

www.havelpartners.cz

PRAHA

Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Česká republika
Tel.: +420 255 000 111

BRNO

Titanium Business Complex
Nové sady 996/25
602 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 545 423 420

BRATISLAVA

Centrum Zuckerman
Žižkova 7803/9
811 02 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 232 113 900

PLZEŇ

Nepomucká 144
326 00 Plzeň
Česká republika
Tel.: +420 371 005 320

OLMOUC

Salmův palác
Horní náměstí 371/1
779 00 Olomouc
Česká republika
Tel.: +420 581 000 310

OSTRAVA

Smetanovo náměstí 979/2
702 00 Moravská Ostrava a Přívoz
Česká republika
Tel.: +420 255 000 111